

Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας : 21 Μαρτίου 2016

<http://www.tameteora.gr>

Του Χρήστου Αλεξ. Κουτσονάσιου

Διευθυντή Δασών Ν. Τρικάλων

Η 21η Μαρτίου συμπίπτει με την έναρξη της εαρινής ισημερίας και έχει καθιερωθεί από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) των Ηνωμένων Εθνών ως παγκόσμια ημέρα Δασοπονίας.

Ο εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας Δασοπονίας, έχει περισσότερο σημειολογικό χαρακτήρα και έχει σαν σκοπό να ευαισθητοποιήσει το ευρύ κοινό όσον αφορά την προστασία και διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων. Πλέον σήμερα με την αστικοποίηση του περισσότερου πληθυσμού, η έννοια της δασοπονίας αρχίζει να γίνεται απόμακρη για το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού. Τις προηγούμενες δεκαετίες που στις ημιορεινές και ορεινές περιοχές της Ελλάδας υπήρχαν αρκετά ζωντανά χωριά, και μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού ζούσε από το δάσος και το έργο της δασικής υπηρεσίας, οι κοινωνίες γνώριζαν τα οφέλη και τις δυνατότητες της Δασοπονίας.

Σήμερα αυτή η πραγματική γνώση για τις δυνατότητες της Δασοπονίας λείπει και η άποψη των περισσότερων συνανθρώπων μας για το δάσος έχει να κάνει πρώτα με την αισθητική πλευρά του δάσους, δηλαδή μόνο με την φυσική ύπαρξη του δάσους και κατά δεύτερον με την «οικολογική» πλευρά κυρίως λόγω πληθώρας ανεξέλεγκτης «οικολογικής» πληροφορίας σήμερα σε έντυπα, διαδίκτυο κλπ.

Η ορθή ενημέρωση του κοινού, κυρίως όμως της μαθητικής κοινότητας, ώστε η γνώση να εμπεδωθεί και να διαρκέσει μέχρι την επόμενη γενιά θα έπρεπε να είναι μια από τις βασικές υποχρεώσεις των δασικών υπηρεσιών. Η ενημέρωση αυτή θα πρέπει να περιστρέφεται σε δύο βασικούς άξονες, την προστασία και την διαχείριση των Δασικών Οικοσυστημάτων, με την ορθή και επιστημονική όμως ερμηνεία της προστασίας και της διαχείρισης και όχι την ετυμολογική ερμηνεία των λέξεων.

Όταν η επιστήμη της δασοπονίας μιλάει για προστασία δεν εννοεί επ' ουδενί την απόλυτη προστασία και το κλείσιμο των δασών σε «γυάλα» ώστε να αποτελούν θέαμα που θα γεμίζει τα σαββατοκύριακα του αστικού πληθυσμού, αλλά σε γενικές γραμμές, αναφέρεται ξεκάθαρα στην προστασία και διατήρηση των φυσικών πόρων στο διηνεκές, στην προστασία από παράνομες ενέργειες, στην πρόληψη και προστασία από θεομηνίες και φυσικές καταστροφές και στην προστασία από την υπερκάρπωση.

Ο βασικός κορμός της επιστήμης της Δασοπονίας είναι η διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων. Διαχείριση πάλι σε γενικές γραμμές σημαίνει, διαχειριστικές μελέτες και ακριβή καταγραφή της κατάστασης των δασών, σημαίνει ακριβή υπολογισμό της κάρπωσης και της απόληψης αύξησης από τον συνολικό όγκο των επαρκών διαθέσιμων φυσικών πόρων, σημαίνει εξέλιξη και πρόκληση της φυσικής αναγέννησης και αναδασώσεις όπου χρειάζονται, σημαίνει έργα πρόληψης και προστασίας όπως συντηρήσεις - διανοίξεις δρόμων, διευθέτηση χειμάρρων, αποκατάσταση ολισθητικών - κατολισθητικών φαινομένων.

Πάλι όταν αναφερόμαστε στους φυσικούς πόρους που διαχειρίζεται και προστατεύει η επιστήμη της δασοπονίας, δεν αναφερόμαστε μόνο στο δάσος και στο ξύλο. Η Δασοπονία διαχειρίζεται και προστατεύει το σύνολο των δασωμένων εκτάσεων, το σύνολο των δασικών εκτάσεων που βόσκονται ή διαχειρίζονται, το σύνολο των θηραματικών πληθυσμών αλλά και της πανίδας και ιχθυοπανίδας της περιοχής, όπως επίσης τον ορυκτό πλούτο και τους υδάτινους πόρους.

Ο βασικός κανόνας πάνω στον οποίο κινείται η επιστήμη και η πράξη της Δασοπονίας είναι η αειφορική διαχείριση και η αειφορία των καρπώσεων.

Η διατήρηση των δασικών οικοσυστημάτων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση και σημαντικό παράγοντα συμβάλλοντας στην οικολογική ισορροπία, στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, στην προστασία των δασικών εδαφών, στην αποτροπή των διαβρωτικών φαινομένων, στον εμπλουτισμό του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα και στην βελτίωση της ποιότητας του νερού, ενώ παράλληλα προσφέρουν ξυλεία-βιομάζα-θηράματα-πληθώρα βρώσιμων και αρωματικών φυτών καθώς και δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού για την τοπική οικονομία και στη δημιουργία καλύτερων συνθηκών ζωής.

Ο προγραμματισμός έργων και εργασιών, η υλοποίηση αυτών, η λήψη μέτρων και εφαρμογή σχετικών προγραμμάτων συμβάλλουν ουσιαστικά στην επίτευξη των παραπάνω σκοπών και τούτο αποτελεί διαχρονικό έργο που υλοποίησε και συνεχίζει να υλοποιεί η Δασική Υπηρεσία η οποία και με την αειφορική διαχείριση των δασών προσφέρει θέσεις εργασίας και εισόδημα σ ' ένα σημαντικό κομμάτι του πληθυσμού των ορεινών και ημιορεινών περιοχών, μελών Δασικών Συνεταιρισμών που απασχολούνται σε όλες τις φάσεις των συγκομιστικών εργασιών ξύλου (υλοτομία- μετατόπιση -μεταφορά) παρέχει επίσης τη δυνατότητα να λειτουργούν στην περιοχή μας αρκετές επιχειρήσεις επεξεργασίας και εμπορίας του ξύλου.

Ειδικότερα τα δάση της Π.Ε. Τρικάλων είναι από τα πλέον παραγωγικά της χώρας, έχουν έντονη παρουσία και συνεισφορά στην οικονομική και κοινωνική ζωή της περιοχής, ο δε ορεινός όγκος αποτελεί έναν από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς.

Τα δάση μας έχουν ακόμη περισσότερες δυνατότητες για ανάπτυξη και ήπια αξιοποίηση που θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας στην δύσκολη για τη χώρα μας οικονομική συγκυρία, πάντα βέβαια με χρηστή διαχείριση και με την επίβλεψη της Δασικής Υπηρεσίας.